

האה הגדול

אחרי שסמל ליאור צלח כמה קשיים לימודיים, הוא החליט לסייע לנערים אחרים שניצבים בצומת הדרכים הזו, והקים את ארגון "אח בוגר" • הארגון עלה על כל הציפיות ומונה כיום כ-600 בני נוער, לרבות חיילים, שמציעים לחניכיהם עזרה בלימודים ולפעמים גם בבעיות קצת יותר גדולות • "אני יודע שאני האחרון בסולם העדיפויות שלי", אומר ליאור

איתנו בחופש הגדול, הבנו שכל הקווים והעיגולים האלה הם בעצם אחוזים, השלמנו כמה נושאים והצלחנו לעבור את הבחינות". בסופו של דבר הגיע למגמה מיוחדת, שבמסגרתה מסיימים התלמידים את רוב הבגרויות כבר בכיתה י"א.

התוכנית המקורית הייתה להקדיש את כיתה י"ב כתלמיד לתואר ראשון, אבל בסופו של דבר החליט ליאור להפוך לסוג של מורה. "הצטרפתי לארגון 'ליד', ארגון לפיתוח מנהיגות צעירה, ובמסגרתו החלטתי להקים את ארגון 'אח בוגר'. הרעיון הראשוני היה לעזור לילדי כיתות ו' ליישר קו לקראת המעבר לחטיבה, גם מבחינה לימודית, אבל גם מבחינת סדר וטכניקות עבודה", הוא מספר.

ליאור עבר בכיתות, הסביר, שכנע ואסף 30 בני נוער שיחנכו תלמידי כיתות ו'. בהתחלה נפגשו החונכים והחניכים אחת לשבוע, למשך שלוש שעות: שעה וחצי לימודים ושעה וחצי פעילות חברתית עם שאר הווגות. הפעילות מתקיימת בחטיבות הביניים עצמן, ולעתים גם סגל המורים משתתף, כך שהתלמידים זוכים להכיר את השטח ואת חבריהם העתידיים לספסל הלימודים.

למרות הכל, זיהה ליאור אחוז נשירה די גבוה בקרב התלמידים בפרויקט. אחרי התייעצות עם פסיכולוגים מתנדבים בארגון, הוא גילה כי חלק מהילדים מרגישים שלא בנוח לקבל סיוע מבלי שיוכלו להציע דבר בתמורה. גם אם לא ידעו להצביע על כך בעצמם, התלמידים ביקשו שלא להיות בצד הנזקק, החלש כביכול. כדרכו, מצא ליאור פתרון יצירתי לבעיה, אותו הוא מכנה "תפיסת השלום". אחת לחודש יוצאים החניכים לפעילות התנדבותית לבחירתם, וכך, למעשה, "משלמים" על העזרה שהם מקבלים במהלך הפעילות. "אני רוצה שילדים בכיתה ו' יידעו שהם יכולים לעשות משהו, למרות שהם רק בכיתה ו'", הוא אומר.

מה שהחל כמפגש רגיל לחלוטין בין דניס לחניך שלו, לא הכין אותו לבאות. "נמאס לי לחיות", אמר

ופסת עכברים, מירוץ שליחים, תחרות קפיצה למרחק וכדורגל. רשימת המשחקים מוכנה. רק לא לשכוח לשים בתיק את הכרור ואת נעלי הספורט, שלא יהיו פדיחות מחר. רועי, האחראי על הפעילות הספורטיבית בארגון "אח בוגר", במסגרתו חונכים תלמידי חטיבה ותיכון ילדים בכיתות ו', היה לפני ארבע שנים במקום אחר.

רועי עלה ארצה מברית המועצות והתקשה בתחומים לימודיים רבים, אך לא זו הייתה הבעיה היחידה. בצאתו לבית-הספר נאלץ לא פעם להסתיר, יחד עם הפחד גם כמה סימנים כחולים – תוצאת המכות שהפליא בו אביו החורג.

כשילד קטן סוחב עמו מטען כה כבד, קשה לצפות שיצליח לסחוב גם ספרי מתמטיקה ואנגלית. יו"ר ארגון "אח בוגר", סמל ליאור מחיל המודיעין, הבין שכלפי הילד הזה יש לנהוג אחרת. אין טעם ללמד אותו את ה-ABC, יש דברים דחופים יותר שעליו להתמודד איתם.

בעזרת ליווי פסיכולוגי צמוד והרבה התמדה הצליחה החונכת לעזור לילד לצלוח את ההתמודדות הכל-כך לא שגרתית. ארבע שנים אחרי, הוא עדיין לא התלמיד המבריק ביותר בכיתה, אבל כאדם הוא חזק בהרבה, ומאמין, לראשונה, באחרים ובעצמו.

להרים את הכפפה

שמונה שנים קודם. ליאור מסיים את כיתה ו', בדרך לחטיבת הביניים. מול טופסי המבחנים במתמטיקה הוא נתקל לראשונה בכמה צורות מוזרות. "היו שם כל מיני עיגולים, קווים, דברים שלא הכרתי. בשנה האחרונה ביסודי כמעט שלא למדנו מתמטיקה, המורה שלנו הייתה עסוקה בדברים אחרים", הוא משחזר, "רק בזכות מורה אחרת, שישבה

החניך, והוסיף לפתע אחריות אדירה על כתפיו. דניס. כבר לא מרובר בשיעורי בית או במבחן בלש "זה היה אחד הרגעים הכי מפחידים בפרויקט מספר ליאור במכת רציני, "אבל גם אחד הרגע הכי מאירים. דניס והחניך שלו הגיעו לכוזר רמה פתיחות, שהחניך החליט לשתף אותו במה שהרגיש אני מקווה שבזכות זה הצלחנו לעצור אותו במונ' חונך הוא לא איש מקצוע. איך מתמודדים

דבר כזה? "בריוק בגלל זה יש פסיכולוגים ואנשי מקצוע שמתנדבים בארגון ומסייעים. באופן עקרוני כל שנאמר בפגישות נשאר בתוך הארגון, אבל פעמים בהן חייבים לערב גורמים חיצוניים, כהורים או פסיכולוג".

יש לכם הרבה אחריות בידיים. כל דבר שהחונך יגיד לילד יכול להשפיע.

"כנכון, אבל גם כל דבר שהוא לא יגיד לילד יתשפיע, ואולי בכיוון שלילי. ברגע שאני מקפיד חונך לארגון, אני בוטח בו. החונכים יודעים ש יכולים לבקש עזרה, וחשוב שיבקשו, בכל שלב. לא רוצה להנזק אותם עם כל מיני מודלים פסיכולוגיים. אבל אני יודע שבחברתי אנשים אינטואיציה מספיק טובה כדי לדעת מה לעשות"

צילום: ענת בוקיא

סמל ליאור עם הילדים. "אני לא מרגיש מראייד שיוצא אחרי כולם ואין לו חיים, אני חושב שזו זכות לעשות את הדברים האלה"

שהוא צריך להיות, לא לוותר ולא להתפשר. אני משתדל לקבל משוב מדי פעם כדי לוודא שאני לא פוגע בתפקיד הצבאי שלי בגלל הפעילות בארגון. אז נכון, זה בא על חשבון שעות שינה, אבל זה לגמרי שווה את זה."

לא חייט רוצה, לפעמים, פשוט להיות חייל כמו כולם?

"אני לא חושב שאלה חיים לא נורמליים. אני יודע שחשוב מאוד לעשות את האיוון בין הצבא והפרויקט לבין החיים האישיים שלי. אני גם יודע שיש לי קצת בעיה עם העניין הזה, אני האחרון בסולם העדיפויות שלי, אבל אני משתדל להשתפר. אני לא מרגיש פראייד שיוצא אחרי כולם ואין לו חיים, אני חושב שזו זכות לעשות את הדברים האלה."

עכשיו ליאור עסוק בהרחבת הפרויקט. אין ספק שהוא מכוון רחוק, ובעקבות כנס בין-לאומי של יומים יהודים צעירים הוא יצר קשר עם פעילים חברתיים בבואנוס איירס. התוצאה – "אש בוגר", ארגון זהה ל"אח בוגר", רק בלי ה-ח'. "נחשפתי לקהילה יהודית באל סלברדור שאין להם כל קשר לישראל. בזכות הקשר גולד סניף של הארגון גם שם. במקביל, אנחנו עובדים על הקמת סניפים נוספים באוסטרליה וברוסיה." ■

הלכתי על 'אח בוגר'."

"בזמן מלחמת לבנון השנייה, מספר ליאור, "החניכים שראו אותי במדים שאלו מה אני עושה בצבא ואיך הם יכולים לעזור. הם אמנם קצת צעירים בשביל להילחם, אבל הצעתי שיכתבו מכתבים ואני אדאג להעביר אותם ללוחמים בצפון."

אחרי שחיילי היחידה הכירו את ליאור, ויחד איתו כמובן את "אח בוגר", ביקשו כמה מהם להתנדב בארגון. איתי, המשרת כקצין ביחידה, התחיל באחרונה לחנוך ילד בכיתה ב'. "לילד הזה אין קשר עם אבא שלו, והוא בעצם זקוק לאיזו דמות אבהית", מספר איתי. "הוא עדיין קצת סקפטי בתחילת הפגישות בינינו, אבל לאט-לאט הוא נפתח. כשאנחנו הולכים לגן השעשועים יחד, הוא ממש מתגאה בזה שיש לו חבר קצין."

כשמגיע סוף יום העבודה בצבא, מתיישב ליאור מול המחשב, ומתחיל לעסוק בתפעול הארגון, להפיק את הגיוסים, לענות למיילים, לחזור לחונכים שתפסו אותו בדיוק באמצע פעילות חשובה, והכל בחמ"ל המאוולטר של "אח בוגר" אי שם באשדוד, במרכז חדרו.

העיסוק בארגון לא פוגע בתפקיד שלך בצבא? "לא. מאוד חשוב לי לעשות את התפקיד שלי כמו

סוג של נטישה

יום הגיוס. כמו הרבה בני נוער בשלב זה של חייהם, נאלץ ליאור לפשוט את הנגדים האזרחיים לטובת המדים. עם יציאתו מהעולם האזרחי התרחק ליאור גם מ"אח בוגר", ולא מתוך בחירה. הוא ניסה לשלב את הארגון בשגרה הצבאית, אבל גילה שזה כמעט בלתי אפשרי לנהל חיים מחוץ לצבא, על אחת כמה וכמה אם ברצונו להוביל ארגון כמו "אח בוגר" ממעמקי הפודרה בשבטה. כמהלך אותה התקופה ניהלו את הפרויקט מתנדבים ותיקים יותר, שלקחו על עצמם חלק בהובלת הארגון, כדי שכל העסק לא יקרוס. "הרגשתי מאוד לא שלם עם זה, כאילו שזה סוג של נטישה. הרגשתי שאני עוזב את הארגון לפני שהוא מוכן להמשיך בכוחות עצמו."

הטירונות הסתיימה, וליאור הגיע ליחידה המיועדת, שם שמחו לקבל אותו, בתנאי שהוא מגיע לבר. ללא מחויבויות נוספות. "היחידה שהגעתי אליה", הוא מספר היום, "הייתה ממש חתונה קתולית, עם התפקיד ועם הצבא. ולא רק חתונה – אלא שאסור היה גם להחזיק פילגשות. הייתי צריך לבחור, 'אח בוגר' או התפקיד, ולא חשבתי יותר מדי,